

**मराठी व हिंदी भाषा परीक्षा उत्तीर्ण
होण्यापासून सूट देण्याचे अधिकार**

महाराष्ट्र शासन
ग्राम विकास व जलसंधारण विभाग
शासन निर्णय क्रमांक:मविसे १०/२००३/प्र.क्र.४२३०/आस्था-३
मंत्रालय,मुंबई ४०० ०३२ दिनांक: २३ एप्रिल, २००७

- वाचा:--१) सामान्य प्रशासन विभाग, शासन निर्णय क्रमांक: हिभाप -१९७६-२८ ,
दिनांक १९.६.१९७६
२) सामान्य प्रशासन विभाग, शासन निर्णय क्रमांक: मभाप -१०८४ / २७६१ / २० ,
दिनांक १९.९.१९८६ व दिनांक २ मार्च, १९९०
३) सामान्य प्रशासन विभाग, शासन निर्णय क्रमांक:मभाप -१०८७/१४ सीआर २/८७ /२०
दिनांक ३०.१२.१९८७
४) सामान्य प्रशासन विभाग, शासन निर्णय क्रमांक: हिभाप -१००१/१२४५ /प्र.क्र.८४ /२०-ब
दिनांक २२.१०.२००२

शासन निर्णय:-

राजपत्रित अधिका-यांसाठी आणि अराजपत्रित कर्मचा-यांसाठी हिंदी भाषा व मराठी भाषा परीक्षा उत्तीर्ण होणे आवश्यक आहे. या परीक्षा शासकीय सेवेत रुजू झाल्याच्या दिनांकापासून चार वर्षांच्या मुदतीत किंवा शासनाने काही कारणास्तव मुदत वाढविल्यास त्या मुदतीत उत्तीर्ण होणे आवश्यक आहे. तथापी शासन निर्णय क्रमांक: हिभाप -१९७६-२८ ,दिनांक १९.६.१९७६ व शासन निर्णय क्रमांक:मभाप -१०८७/१४ सीआर २/८७ /२० दिनांक ३०.१२.१९८७ यामध्ये परीक्षा उत्तीर्ण होण्यापासून सूट देण्यासाठी विहीत केलेल्या तरतुदीची शासकीय कर्मचा-यांनी पूर्तता केली असेल , तर अशा शासकीय कर्मचा-याला विहीत हिंदी व मराठी भाषा परीक्षा उत्तीर्ण होण्यापासून सूट देण्यात येते. त्याप्रमाणे महाराष्ट्र विकास सेवेतील 'गट-अ' व 'गट-ब' या संवर्गातील अधिका-यांच्या बाबतीत शासन नियुक्ती प्राधिकारी असल्यामुळे प्रत्येक प्रकरणात प्रशासकीय विभागास सूट दिल्याचे आदेश काढावे लागत आहेत.

तथापी शासन निर्णय क्रमांक: मभाप -१०८४ / २७६१ / २०, दिनांक १९.९.१९८६ व दिनांक २ मार्च, १९९० यानुसार मराठी व हिंदी भाषा परीक्षेतून सूट देण्यासाठी इतर अधिका-यांना अधिकार दिले आहेत. तसेच शासन निर्णय क्रमांक:मभाप -१०८७/१४ सीआर २/८७ /२० दिनांक ३०.१२.१९८७ च्या शासन निर्णयातील नियम ४ (४) मधील तरतुदीनुसार नियुक्ती प्राधिकारी किंवा विभाग प्रमुख हे मराठी भाषा उत्तीर्ण होण्यापासून सूट देण्यास सक्षम प्राधिकारी राहतील असे स्पष्ट केले आहे. याच धर्तीवर विभागीय आयुक्तांना महाराष्ट्र विकास सेवेतील गट-अ व गट-ब या मधील अधिका-यांना परीक्षा उत्तीर्ण होण्यापासून सूट देण्याचे अधिकार देण्याचे विचाराधीन होते.


३. याबाबत शासनाने आता असा निर्णय घेतला आहे की, महाराष्ट्र विकास सेवेतील 'गट-अ' व 'गट-ब' मधील अधिका-यांना मराठी व हिंदी भाषा परीक्षा उत्तीर्ण होण्यापासून सूट देण्याचे अधिकार विभागीय आयुक्त यांना देण्यात येत आहेत.

४. विभागीय आयुक्त, यांनी मराठी व हिंदी भाषा परीक्षा उत्तीर्ण होण्यापासून सूट देतांना कोणत्या शासन निर्णयाद्वारे सूट दिली आहे त्याचा उल्लेख सूट दिल्याच्या आदेशात करणे आवश्यक आहे. जर काही प्रकरणात सूट देण्याबद्दल शंका असेल तर किंवा सूट ग्राह्य आहे किंवा नाही असे स्पष्ट होत नसेल अशी सर्व प्रकरणे शासनाकडे विचारार्थ पाठविण्यात यावीत. तसेच सूट देण्याचे अधिकार वापस्तांना सामान्य प्रशासन विभागाच्या ज्या-ज्या शासन निर्णयाद्वारे सूट ग्राह्य धरली जाईल त्या आदेशाचे पालन करण्याची जबाबदारी सूट देण्या-या अधिका-याची राहिल.

५. सदर शासन निर्णय सामान्य प्रशासन विभागाचा अनौपचारिक संदर्भ क्रमांक ९२ / २०-ब , दिनांक ११.१२.२००६ व २५ / ०७ / २०-ब दिनांक २.४.२००७ अन्यथे दिलेल्या सहमतीनुसार निर्गमित करण्यात येत आहे.

६. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या वेबसाईटवर उपलब्ध करून दिला असून, त्याचा संगणक सांकेतांक २००७०४२३१७५८१८००१ असा आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने,


(कैलास शिंदे)

अवर सचिव, महाराष्ट्र शान

प्रति

१. सचिव, महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग (पत्राने)
२. महालेखापाल , महाराष्ट्र-१ मुंबई
३. महालेखापाल, महाराष्ट्र-२ नागपूर
४. सर्व विभागीय आयुक्त
५. सर्व जिल्हा परिषदांचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी
६. अध्यक्ष, जिल्हा ग्रामीण विकास यंत्रणा (सर्व)
७. भाषा संचालक, महाराष्ट्र राज्य ,मुंबई
८. मा.मंत्री (ग्राम विकास) यांचे खाजगी सचिव
९. मा.राज्यमंत्री (ग्राम विकास) यांचे खाजगी सचिव
१०. प्रधान सचिव (ग्राम विकास व पंचायत राज) यांचे स्वीय सहायक
११. सामान्य प्रशासन विभाग,कार्यासन क्रमांक: २०-ब, मंत्रालय,मुंबई-३२
१२. कार्यासन क्रमांक:- आस्था-२, योजना-४ व योजना-५ ग्राम विकास व जलसंधारण विभाग
१३. निवड नस्ती (कार्यासन क्रमांक :आस्था-३)